

Előfizetési árak:

Égész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona
Egy szám ára 20 fillér

FELVIDÉKI HIRADÓ

Lapunk számára hirteléseket minden bel- és külföldi hirdetési iroda elfogad.

Nyitlitter sora 40 fillér

P O L I T I K A I H E T I L A P

A khivai khán.

Azt, hogy másról írjunk, mint amit cikkünk címét jelöltünk meg, a „Národnie Noviny“-tól tanultuk. Khivának Khánjáról, tehát itt, minél kevesebb szó lesz, éppen úgy, mint az említett lapnak 22. számában leközölt hasonló című cikkben.

A dolog, amiről mi itt írni akarunk, mégis szoros kapcsolatban van Közép-ázsia ezen törzsfőnökével, vagy legalább is olyan vonatkozásban, amelyben ez a rettentően nagy fejedelem a „Nár. Nov.“-val volna, ha annak tudomása lenne arról, hogy ilyen lap létezik is egyáltalán valahol.

A tárgynak ilyen komikus oldala mellett azonban van olyan vonatkozása is, amiről beszélni komolyan is lehet.

De előbb tartsunk sort.

Amikor az említett lapban föl-felveztük a sokat mondó címet, kezdtünk kutatni az ok után, amelynek az a Khán a megemlékezést köszönheti. Mi lehet?

A lapnak az a tetszelgése talán, amellyel a világ minden eseményével foglalkozni szeret, hogy világlapnak tekintessék? Alig lehet, mert hiszen ezekben az időkben sokkal nagyobb fontosságú eseményekről is beszámíthatott volna, mint amilyen a kháni trónválkozás. Beszámíthatott volna előkészületben levő és más befejezett világpolitikai jelenségekről, amelyek a népek sorsába nagyobb erővel folynak be, mint a khán.

Aztán mert azért nem tételezhető ez föl, mert hiszen a nagy világlapok erről a „Nár. Nov.“ által mellőzött eseményről alig is vettek valamelyes tudomást. A „Nár. Nov.“-t tehát nagy kollégáihoz hasonló célok alig moz-

gattak itt meg, mert akkor egyáltalán nem is mozgott volna.

Laptöltelék talán? Hihetetlen, hogy olyan író, akinek több könyve jelent meg a piacon, annyira szerencsétlen legyen leleményességében, hogy ilyenkor képzeletét Ázsiába fárassza.

És ez esetben nem jelent volna az meg a lap első oldalán, a legfeltűnőbb helyen és még kevésbé olyan tömött sorokban, amelyek meglátszik, hogy annak minden áron helyet „szorítani“ igyekeztek.

Végül is alig lehetett mást gondolnunk, minthogy a lap szerkesztőjét bensőbb ismeretség, talán barátság fűzi e nagy despotához és köteles tisztelgetést így akarta leróni irányában. De aztán olvastuk tovább. És akkor meglepődtünk. Hiszen itt másról beszél Bodóné, amikor a vászon árát kéri. Hiszen itt a szegény khán eltompul, elenyészik, semmivé lesz. A szegény embert mint a gumibábút összelapítják és elebe csinosra festett bálványt állítanak úgy, hogy a néző az előbbiből ne láthasson semmit, hanem ha akar, ha nem a bálványuk hódoljon érdeklődésével. Már a harmadik, negyedik sorban az orosz hatalom diadalmas előrenyomulásával, dicsőséges hódításával találkozunk. Elmondatik itt, hogy a fehér medve, a bálvány. Szamarkand és Brkhara népe után miként nyomta rá felséges talpát Khivára is és kioktatást találunk arra nézve, hogy ennek a szent akaratnakilyen megnyilatkozása előtt az emberiségnek a bámulat adójával hogyan kell adóznia.

Most már megértettük, hogy a szegény Khán itt csak arra kellett, hogy mellette másról beszélhessenek; megértettük, hogy a képzelet ázsiai

kirándulása közben meggondolta magát s a féluton megállott — másnak tűnjene; csak azt nem láttuk mindjárt világosan, hogy igazságot kereső lelke hajlandóságával mért sem inkább az elnyomott néptörzsek felé görbült, hanem oda, ahonnan az általa olyan sürűn ostromozott „elnyomatás“ minden kételyt kizárólag és a lehető legmeztelenebb alakjában indult ki?

Hogyan lehet, hogy az a „Nár. Nov.“, amely az emberi jogokért folytatott világharcokban rettentetlen bátorságával, elszántságával már-már hervadhatatlan babérokat élvezett, most érthetetlen módon az elnyomó felé hajlik?

És nem tudtuk megérteni, hogy az „elnyomottaknak“ ez a leghívebb barátja mért örvend most annak, hogy az általa üldözött jogfosztásra újabb példák merülhettek föl?

Annyit láttunk, hogy a lap ezzel az orosz hatalomnak szépelegni, talán tömjénezni akart, de nem láttuk azt a nagy okot, amely őt eddig vallott véleményében, politikai hitvallásában ilyen hirtelen fordulatra bírta.

Illetőleg: nem akartuk látni. Nem akartuk meglátni ebből az egy jelenségből, de igenis meg kellett látnunk azoknak a jelenségeknek hosszú sorozatából, amiket állandó figyelemmel kísértünk s amelyeknek itt a végén mégis csak kialakult a véleményünk arról a szerepről, amit ez a lap az „elnyomottak“-ért folytatott küzdelmében játszik.

Mert mi lehetett a lap célja a Khánnal, az orosz nagyhatalom fenéségének mellőztetésével most 'és mi lehetett célja azokban a cikkelyekben, amelyek e lap hasábjában szigorú következetességgel és mindig feltűnő, mondhatjuk: előkelő helyen

Turóczi Hitelbank R.-T. Turócszentmárton.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

Alaptőke 400000 korona.

Tartalékok 40000 korona.

Kirendeltsége: Szucsányban.

A Fonciere Pesti Biztosító Társaság főügynöksége

Árva és Turócz megye részére.

Üzletkőr: Takarékbetétek könyvecskére és folyószámlára, váltók leszámítolása, jelzálogkölcsönök, ércpénzek, értékpapírok, külföldi váltók vétele és eladása, hitellevelek kiállítása az összes bel- és külföldi piacra. Tőzsdei megbízások keresztülvitele.

más-más cím alatt, de ugyanazon szellemben napvilágot láttak?

És amikor meggyőződöttünk arról, hogy ez a lap a világ semmiféle eseményét nem látja meg akkor, amikor az orosz nagyhatalom egy-egy szilánkját fölfedezheti; amikor már világosan láttuk, hogy elhallgat eseményeket, amik közvetlen az orra előtt folynak le, s viszont semmit sem hallgat el, ami az orosz fenség dicsőségét szolgálhatja; amikor tapasztalnunk kellett, hogy Magyarország politikai eseményei is eltörpülnek tolla alatt, ha alkalma van, bár a kis Khánokkal kapcsolatban is Oroszország nagyságáról írni; és végül amikor evvel szemben látnunk kellett, hogy Magyarország viszonyairól milyen lekicsinylő, sokszor gyalázó hangon ír: akkor bizony-bizony elgondolkoztunk fölötté, hogy milyen érzés lehet az, amit ez a lap saját hazája iránt táplál?

Annak a békeakciónak küszöbén tanácsosnak tartottuk elmondani ezt, mert — úgy gondoltuk — sohasem árt, ha jól ismerjük azt, akinek a jövőben hinni akarunk.

—ár.

A magyarság térfoglalása.

Ira: Dugovich Titus.

IV.

(Befejező közlemény.)

A nemzetiségek anyanyelve szerint tagolt születések ismereténél sokkal fontosabb a természetes sza-

porodásnak nemzetiségek szerint való megosztásának ismerete, mert a szaporodásnak nemzetiségek szerint való megosztásában némileg az állam nemzetiségi tagozódásának jövőbeli képe tükröződik vissza. Különösen reánk magyarokra nézve bir ez rendkívül nagy sullyal, mert csak ebből állapíthatjuk meg azt az óhajtott tényt, hogy az államalkotó magyar faj kívánatos szaporodása lépést tart-e a nemzetiségi szaporodásával, alul marad-e vagy meghaladja-e a magyarországi nemzetiségek szaporodásának átlagait; mert csak így vonhatunk következtetéseket annak a célnak érdekében, hogy az egységes magyar nemzeti állam kiépítésénél számíthatunk-e a magyar faj természetes szaporodására, mint e fejlődést elősegítő tényezőre.

E felette fontos kérdést vizsgálva azt tapasztaljuk, hogy a természetes szaporodásból a magyarságra esett, 1900. évben: 55·5 százalék, 1901-ben: 56·5 százalék, 1902. évben: 56·4 százalék, 1903. évben: 56·8 százalék, 1904. évben: 54·4 százalék, 1905. évben: 53·2 százalék, 1906. évben: 55·9 százalék, 1907. évben 57·6 százalék, 1908. évben: 59·2 százalék.

A közlő százalékos arányszámokból azt látjuk, hogy a magyar faj országos szaporodási arányszáma az utolsó kilenc év közül legkedvezőtlenebb volt 1904. és 1905. években mikor is ez a szaporodási arányszám nagyon leesett az országos arányszámhoz. Mindemellett is, tekintve az országban lakó többi nemzetiségek szaporodási arányszámát, még ez a két legrosszabb év is aránylag kedvezőnek mondható, mivel az országban csak 21 törvényhatóság volt olyan, melyben a magyar faj némileg gyengébben szaporodott, mint a nemzeti-

ségek, ellenben 18 törvényhatóság volt olyan, melyben a magyarság természetes szaporulata a nemzetiségeket jóval felülmulata.

A magyarság szaporodása azonban 1906. évtől már nagy arányokban emelkedik s az 1908. évben az 1900. évi országos faji átlagszámot közel teljes 8 százalékkal meghaladja. Ezzel a nagy és biztató szaporodással szemben a nemzetiségek szaporulata, mint örömmel konstatálhatjuk, állandóan kisebb arányt foglalnak le a természetes szaporodásból, mint amennyi őket az utolsó népszámlálási arányszám szerint megilletné.

Különösen nagy reményekre jogosító a magyar faj szaporulata a városokban, melyek a magyarosodásban, a közismert körülmények közrehatása mellett, sokkal nagyobb léptékben haladnak előre mint a vármegyék. Ezt leginkább igazolja az a tény, hogy míg az 1900. évi népszámlálás szerint 30 törvényhatósági város népessége közül 68·7 százalék volt magyar, addig 1902. évben a magyarság természetes szaporulata már 90·7 százalékot tett ki.

A most ismertetett adatok tehát arra engednek következtetni, hogy a magyarság, a magyar faj szaporodásának arányszáma, a most folyamatba tett népszámlálásoknál sokkal kedvezőbben fog kialakulni, mint a megelőző népszámlálásoknál s fajunk domináló helyzete s ezzel együtt törekvéseink jogosultsága, mely az egységes nemzeti állam kiépítését célozza, teljes beigazolást nyer.

Hátra volna most már, hogy a magyarság természetes szaporulatát az általunk már felsorolt vármegyékben a 9 év ismert népmozgalmi adatainak csoportosításával is dokumentáljuk.

T A R C A.

A betörő.

(Angolból.)

— Kérem, csak maradjanak — szólta a doktor, amint filzpapucsaitan neszteletlenül belépett.

Az, aki az ezüsttárgyakat szedegette ki a szekrényből, kérdőleg nézett rá. Segédje, aki egy kopott bőrtokba rakosgatott, kissé meglepettnek látszott. De a doktor egészen nyugodt volt.

Jóindulatu, mosolygós arca volt s ha erősnek látszott is, nem volt semmi elbizakodottság a hangjában. A szájában szivart tartott, félkezében újságot. Otthonosan kigombolt mellényéről az alig elfogyasztott vacsora utáni állapotra lehetett következtetni.

— A csattanást ismertem meg, amivel a tea-főzőm záródik — magyarázta, amint kedélyesen egy fotelba ült.

Az, aki a szekrény előtt állott, így válaszolt:

— Bocsánat, de nem tudtam ellentálni, hogy ki ne nyissam, mert azt akartam tudni, milyen teát méltóztatik használni. Persze az ürdögös masina egyedül csukódik. Indiai

teának különben egészen jó, bár nekem kellemesebb a teakeverék.

— Igen, ez kitűnő a gyomornak — intotta a doktor fejével. — Ön talán emésztési zavarokban szenved?

— Oh, dehogya.

— Na, ezt szívesen hallom — felelt a doktor udvariasan. — Mert az ilyen éjjeli munka kimerítő. Ami a tea-főzőt illeti, a lánc leszakadt, de mindig elfelejttem megcsináltatni.

— Majd mi megcsináltatjuk — mondta az az ur, aki a szekrény mellett állott s hátranyújtotta a kérdéses tárgyat barátjának. — Hallod, Vilmos, el ne felejtkezzünk róla.

— Pardon, — szólta az orvos, — de még maradt ott egy darab, fűnn az utolsó polcon, egy ezüst doboz.

— Az nem ér semmit. Kinaeztst.

— No tessék! — nevetett az orvos. — Megint nem sikerült. Nem tudok megszedni ettől, senki sem akarja elfogadni. Már megpróbáltam a földhöz vágni, de mint minden kinaeztst, oly jó konstrukcióban, amilyen rossz anyagban.

— Én csak valódi ezüsttel kereskedem, jegyezte meg az az uri ember, aki a szekrény mellett állott. — Manapság csak a speciális-ták mennek előre.

— Es ha szabad kérdeznem — kérdezte az orvos — honnan tudák Önök, hogy itt valódi ezüstöt találnak?

— Vilmos egyideig az itteni ezüstművesnél, Morelnél dolgozott. De már nem megy többé vissza.

— Tehát Önök igazi betörők?

— A másik könnyedén mosolygott.

— Meglehetesen igazaki — mondta.

— Engedjen meg, de utóbbi időben annyi mindenféle könyvet olvastam a betörőkről, hogy igazán nem tudom, melyek a valódiak? Tagja Ön talán a Betörők Egyesületének?

— Sohasem hallottam róla, mi az?

— Többnyire grófok és hercegek — magyarázta az orvos — akik beleuntak nagyuri mulatságaikba és...

— A nagy urak ostobák — szólta közbe Vilmos olyan arccal, mint olyan valaki, aki tudja, mit mond.

— Tehát a nagy urak beleuntak — ismétli a doktor — és elhatározták, hogy versenyre kelnek Önökkel.

— Valószínűleg ezt is csak amolyan könnyű játéknak tartották — mondta a szekrény előtt álló ur s eközben felhuzta felső kabátját.

— Pedig, az ürdög vigye el, biz nem

A természetes szaporodásból a magyar anyanyelvűekre esik A magyar anyanyelvűek aránya az 1900. évi népszámlálás szerint										
1900	1901	1902	1903	1904	1905	1906	1907	1908		
é v e k b e n										
1. Abauj-Torna	68.5	70.8	76.1	73.1	71.2	69.9	72.6	73.2	78.9	73.0
2. Árva	1.4	2.4	5.2	7.1	3.0	3.7	2.7	4.9	3.4	1.8
3. Bars	25.7	27.0	27.0	25.3	22.2	26.7	23.5	25.0	25.1	31.7
4. Esztergom	76.1	74.8	73.8	80.8	72.9	86.0	84.9	77.4	80.9	79.9
5. Honf.	63.2	72.3	71.0	63.8	73.3	—	81.9	69.6	73.8	54.5
6. Gömör	51.0	48.9	49.7	60.9	60.6	56.9	70.8	61.7	61.1	56.4
7. Liptó	2.6	4.3	5.3	5.5	3.9	8.1	7.3	4.7	4.0	3.3
8. Nógrád	74.9	78.9	82.3	83.9	79.1	82.5	85.6	87.1	86.5	70.4
9. Nyitra	19.3	20.4	19.3	19.1	17.6	19.8	23.2	21.6	19.3	18.9
10. Pozsony	43.1	42.3	35.1	38.7	45.4	40.3	48.1	45.8	48.2	39.7
11. Sáros	2.9	5.1	6.5	7.8	7.7	7.4	8.7	9.8	9.6	6.2
12. Szepes	10.4	8.3	10.8	14.4	11.6	14.0	13.2	14.0	11.8	6.3
13. Trencsén	2.1	3.2	3.9	3.4	2.6	4.1	2.3	2.9	2.1	2.9
14. Turóc	4.9	6.5	8.3	12.2	18.7	15.2	9.2	11.8	12.9	4.2
15. Ung	22.1	28.9	29.8	30.6	27.4	30.2	33.0	31.4	31.8	30.2
16. Zemplén	48.5	46.5	52.5	48.4	48.0	44.5	51.4	54.5	52.8	53.1
17. Zólyom	2.4	7.4	10.2	9.6	10.7	15.3	12.1	13.6	8.9	7.3

A táblázatos kimutatásból kiténik, hogy a magyar faj szaporulata az 1900. évi faji arányszámot, néhány vármegyéig kivéve, majdnem mindenütt felülmúlja. Állandó és feltűnő kisebbség csak Barsban tapasztalható, hol a magyar faj szaporulata a faji arányszámon évről-évre igen jelentékeny százalékkal marad alul. Elégtelen a magyar faj szaporulatát feltűntető százalék Trencsén és Zemplén vármegyékben is, hol a faji arányszámot a magyarság szaporodási százaléka csak némely években éri utól, vagy mulja felül, de átlagban ez a szaporulat kisebb a már ismert faji arányszámnál.

Igen szép és nagy reményekre jogosító a magyar faj szaporulata Honf., Gömör, Nógrád, Pozsony, Szepes, Turóc és Zólyom vármegyékben, hol a magyar faj szaporulata nemcsak állandóan túlhaladja a faji arányszámot, hanem fokozatosan nő, mely különösen Turóc vármegyéjét illető adatokból igazolódik be legfényesebben.

A magyar faj illetén térhódítása-

val szemben a tót nemzetiségiek szaporulata Bars, Nyitra és Sáros vármegyék kivételével, mindenütt a faji arányszámon alul maradt és pedig igen jelentékeny százalékkal. Arvában az utolsó év népmozgalmi adatait véve alapul: 2.5, Honf. 19.0, Liptóban: 3.0, Nógrádban: 14.7, Pozsonyban 2.6, Szepesben: 9.0, Turóczban 12.0, Ungban 3.0 százalékkal.

Kétségbevonhatatlan tehát a magyar faj gyors és dicsőségteljes térhódítása. Ezt a térhódítást azonban nem szabad most már összetett kezekkel néznünk, hanem helyes népoktatási, de különösen hatékony közgazdasági politikával fejleszteni kell. Mindkettő azonban egyenes, minden irányban megingathatatlan, megalkuvást nem ismerő nemzetiségi politikát tételez fel.

Megyei és községi ügyek.

(§) A vármegyei kórház. A nőegylet, de különösen annak fíradhatatlan elnöknője, *Justh* Ferené szüleit Baththyány Mária grófné odaadó ügybuzgalma folytán

még a múlt évben teljes befejezést nyert a kórházzal kapcsolatos [tűd]betegpavilon építése. A pavilon bár teljesen fel van szerelve mindezeideig megfelelő tőke hiányában nem volt átadható a forgalomnak. A m. kir. belügyminiszter, miután az ápolási költségek viselését vállalta, a folyó évi 114041. számú rendeletével a pavilonnak közforgalomnak leendő átadására utasította a vármegye alispánját.

(§) Erdészeti bizottsági ülés. A közigazgatási bizottság erdészeti albizottságának ülése a f. hó 21-ére hívatott össze. Mint-hogy azonban a kir. erdőfelügyelő a bizottságon való megjelenésben akadályozva volt, a bizottság ülése október 1-ére halasztott el.

(§) A vármegye háztartási költségvetése. A vármegye közigazgatási, árva és gyámhatósági kiadásokról, valamint ezek kiadások fedezésére szükséges bevételekről összeállított 1911. évi költségvetés az alispáni hivatalban közszemlére tetetett. A költségvetés szerint az 1911. évi költségvetés 159818 koronát, a fedezet szintén ugyanekkora összeget tesz ki. A költségvetés szerint a törőcszentmártoni fűszelgábirói hivatalhoz egy új irnoki, az árvaszéknél pedig egy díjnoki állás irányoztatott elő. A többi költségvetés legnagyobb részben az 1910. évi költségvetés keretében mozog.

(§) Jávahagyott szabályrendelet. A m. kir. belügyminiszter a vármegyei díjnokok szolgálati viszonyairól és fizetésrendezéséről szóló szabályrendeletét f. évi 135170. számú rendeletével javahagyta.

(§) Kitarozik fentartani a cellulosegyár melletti Turóc-hidat. *Mudrony* Pál törvényhatósági bizottsági tag felelőse folytán a kérdésben a m. kir. kereskedelemügyi miniszter a következőképp döntött. Miután Turőcszentmárton nagyközség az 1907. évi december hó 21-én tartott közgyűlésében 74. szám alatt hozott határozatával a cellulosegyár melletti utat a községi utak hálójába felvette s így a községi közútló közutak és tartozékainak — tehát a rajtelvő

játék ez — szolt Vilmos, megemelve a bőrtáskát. Nehéz munka ez nagyon!

— Sajnálom, hogy nem tartoznak a klubhoz — jegyezte meg a doktor s szippantott egyet szivarjából. — Ha tagok volnának, huszonegy óra előtt tudniillik visszaküldenék ezüstneműimet.

A betörők elszörnyűködtek. Vilmos felkiáltott:

— De ilyen számsárgót?!

Még a főnök is meg volt lepelve.

— Es hogyan jötték ide? — kérdezte a doktor. — Manapság, azt hiszem, betörő nem is jár motorkocsi nélkül. Némelyik meg éppen repülőgépet használ. Vagy nem ismeri Ön a „Lég betörői“-t?

— Ritkán van időm az olvasásra, szolt kitérőleg a főnök. A motorkocsit nem favorizálok, mert nagy zajt csak, a repülőgép pedig a kellő időben felmondja a szolgálatot. Mi gyalogszerrel járunk.

— Ez legalább nem gyanus — tóditotta Vilmos.

— Az Önök módszere igazán zseniális — szolt a doktor gyönyörködve. Egyszerű, de világos. De mondják, nem szegénylik, hogy tulajdonképpen lopnak?

— Nem, válaszolt a főnök, hiszen ennél sokkal gonoszabb bűnök is vannak a világon.

— Nos?

— Nos, a világcsalás és a sznobizmus. Istenem, mindenikünknek megvan a maga gyöngöse, de a bűnök között még a betörést legalább beestültes gaztoltnek tartom.

A rablás védelmezése oly szokatlan dolog volt, hogy a doktort ez a gonosztevő egyszerre érdekelné kezdte.

— A világcsalás — vetette ellen — az a meghunyászkodás, amellyel a bűn az erénynek tartozik. Es ez mentségül szolgál sok humbagnak. De ami a sznobizmust illeti, ebben egyetérték önnel.

— Némely sznobnak igazán nem ártana elszedni az ezüstjeit.

— De én nem vagyok sznob, védekezett a doktor.

— Nem, felelt udvariasan a főnök, — hiszen akkor nem is beszélne velem. — De engedje meg kérdésemet: van-e hivatása, amely mentes volna a kétszínűségtől, akár jogi, akár papi, vagy katonai pályán legyen is az?

— No s ami a papi hivatást illoti, nagyon valószínű, hogy nem. A jogászok meg éppen ebből élnek.

— Es az orvosok?

— Egyszer magam is követtem el ily csalást. Egy paciensem felkért, hogy vizsgáljam meg a férjét. A férjnek könnyű baja volt, de az asszony agódott miatta. Megtréfáltam ötét, ápolónót küldtem hozzájuk s valami könnyű, ártalmatlan orvosságot. Szerencsétlenségre az ápolónó...

— Jobban értette a dolgát?

— Igen. Másnap az asszony válópürt indított.

— Ah, doktor! — nevetett a betörő. — Akik felelőpalotában élnek... na, de nagyon örültem a szerencsének. Ön nagy filozóf. Mások talán dühbe jöttek volna, ellenálltak volna, pisztolyt rántottak volna... Mig Ön...

— Mig én? — felelt kedves mosollyal a doktor az ajtó felé nézve, amelynek nyílásában e peroben két egyenruhás férfi jelent meg, mig én legelsőben telefonáltam a rendőrségnek és csak aztután vettem ki magamnak a részemet a szerencséből. Önöket szoval tarthatni, mig megérkeznek. Ön eredeti gazember és sajnálom, hogy e kis izgató kalandnak így kellett befejeződni. Es ha a kinevezést dobozomat nem vetette volna annyira, talán nem tartóztattam volna ilyen sokáig.

hidaknak is — építése, kezelése és fenntartása az 1890. évi I. t.-c. 48. §-a értelmében az uttälajdonos község kötelessége. A kérdéses Turóc-hidnak fenntartása tehát Turóc-zenmárton községet terheli.

(§) A községi költségelölirányzatok. A vármegye alispánja szigorú rendeletet bocsájított ki a járási főszolgabírákhoz, melyben felhívja őket, hogy a községi előirányzatokhoz az október havi közgyűlésre leendő előkészítésére a körjegyzőket utasítsák. Halasztásnak csak kellőleg megindokolt esetben lehet helye.

A kártyaszobában.

(Bakk a vidéken.)

A kártyaszobában együtt van már két atyamester. Két matador. Látszólag újságolvasásba merülve ásitoznak. Kis idő múlva megérkezik a harmadik is. Belevágja magát egy zsöllebe, kezébe veszi a „Fliegendét“ s ide-oda forgatja. Közben mosolyog. Egészen úgy, mintha értené. Utána lassan besompolyognak a kibicék, helyesebben *bródzicerek*, orrocskavadászok, mediumok és kontramediumok s a matadorokhoz hasonlóan ők is unatkozni kezdenek.

Kibic: (Hosszu esend után) Fiuk ennek fele sem tréfa! A bakterologiai intézet már husznegygy esetben konstatalta a kolerát!

Matador: Peche van!

Kibic: Hogy, hogy?

Matador: Mert a dolog e szerint még nem veszélyes!

Kibic: ...?

Matador: A komoly esetek száma eszerint csak négy ...

Kibic: ...?

Matador: Mert a tízesek a makaóban sem számítanak.

Kibic: (A bajusza alati): Marha!

Orrocskavadász: No csak hogy már nyomon vagyunk! Bizony okosabban teszitek, ha egy kicsit „adatok magatoknak“, mintsem azokat az ostoba bettrentegeket bujjátok ...!

Első matador: Nem lehet! Tegnap nagyon lecsuszam!

Második matador: Nekem nincs kedvem. A fejem fájt egész nap.

Kibic: Parancsolj egy aspirint? Pincér egy aspirint a Nagyságos urnak ...!

Harmadik matador: En játszom, de csak kiesiben! Hatosban! Nagyon megrágtult az élet ...!

Első matador: Jó, legyen. Nem szivesen megyek bele, de „provocatus lude“!

Második matador: Fosszatok hát ki egészen ...!

Orrocskavadász: Pincér: Egy pakli uj Francit!

A matadorok helyet foglalnak a zöld asztal mellett. Az egyik 15 koronát, a másik 7 koronát, a harmadik egy ropogós tizkoronást tesz maga elé.

Első matador: Ezt elvesztem azután slussz!

Második matador: En sem akarok többet szelnek eresztetni!

Harmadik matador: Ez már a tizedik lesz ezen a héten!

Miközben a pincér a kártyát hozza, a bródzicerek is felfedező utra indulnak s ösz-

szes zseboiket átkutatva, szerény garasaitak támadásra készen mellényük bal zsebébe gyjtüik.

Orrocskavadász: A játék indul. Ossz!

Két forduló után az első és második matador előtt már csak két, illetve egy árva koronácska csillog. A többit elnyelte a bank. Ennek következtében valóságos mindenszentek litániája kezdődik! A matadorok ideges oldalpislogatására a vendéglős is, főpincér is láthatatlan alakot öltenek, azaz elpárolognak. Uj osztás.

Kibic: (Sugva az első matadorhoz) Egy híján bank! Andungom van!

Matador: Egy híján!

Bankár: Guba!

Kibicék: Hát ez a bizalom?

Bankár: Guba!

Matador: Röggtön csak váltatok! Pincér váltson egy huszkoronást.

Az egyik orrocskavadász a pincért előhozza valamely hátsó helyiségéből. Mialatt ez leolvassa a bankó érclapját, melynek ellenértékét azonban csak ígérik, a bankár újra kilenccet vág.

Matador: Menj a pokolba az andungodal! Egészen tönkreteszél ...! Ahova te tilsz ott fit nem terem! Ma már 57 koronámba vagy!

Kibic: Hallgas! A te számarjátékodon, én is 25 koronát vesztek! (Kezdőtőke 2 kor. 15 fillér.)

A következő osztásnál a második matador is plüre esik. Temészetesen ez is kergeti a kibicet.

Bankár: (Beszöppre a pénz, összesen 42 koronát) Köszönöm uraim! El kell monnem, de egy negyedóra múlva visszajövök. Különbem sem nyerek, se nem vesztek!

Első matador: Nagyszerül! Hát ki nyer? En vesztek 65 koronát.

Második matador: Ez a 20 filléres, le számitva a ceheet, 71 koronámba van!

A kibicék bementek veszteségeivel együtt a külbömség csakhamar körülbelül 300 koronára szökik fel. Emiatt dühös disputa keletkezik, hogy ki nyerte el ezt a rengeteg öszzeget. A matadorok és kibicék is megfogadják, hogy oly emberekkel, kik öszintén be nem mondják, mit nyerneik és mit vesztek, többé nem játszanak.

Következő nap ugyanez a jelenet ismétlődik. (t)

H I R E K.

— Áthelyezés. Mint sajnálatlalt értesztünk a m. kir. pénzügyminiszter *Okolicsányi* Ferenc pénzügyi bizost Bajára helyezte át. Ez az áthelyezés annál is inkább fájdalmasan érinti az itteni magyar társadalmat, mert Okolicsányi Ferenc ösztatlan szeretettel birta társadalmunk minden tagjának.

— Beiktatás. A folyó hó 20-án a szucsányi róm. kath. hitközség nagy ünnepségek közt iktatta be ujonnan megválasztott plébánosát, a hitközség eddigi adminisztrátorát, *Uhrin* Jánost. A beiktatással járó egyházi funkciókat *Cseréi* Emil kanonok végezte. A beiktatás után az uj plébános ebédet adott, amelyen a plébánia kegyurai is részt vettek.

— Eljegyzés. *Dr. Szokolik* Ede ezredorvos eljegyezte *Kempny* Károly kisd. vasuti főellenőr leányát, *Terikét* Ruttkán. — *Spitzer* Jakab dr. tótýrónai körorvos eljegyezte *Reismann* Etelkát Poprádról.

— Egyházi hírek. A besztercebányai megyéspüspök *Jung* Szilveszter helybeli káplán Znióváralja történt áthelyezésével megtüresedett segédlelkései állásra *Körei* Jánost nevezte ki.

— Tüz Zsámbokrétón. A folyó hó 18-án délután 5 órakor tűzilárma zavarta fel Zsámbokrét község vasárnapi nyugalmát. *Poloncz* János háza és a házhoz tartozó melléképületek álltak lángokban, ahonnét a veszedelmes elem csakhamar átesapott *Vrtjak* András tulajdonát képező épületekre is. Az öszszefutott nép mindent elkövetett, hogy a lángokban álló épületeket megmenésék. Miután azonban meggyözödték arról, hogy önfeláldozó fardozásuk kárba vészett, most már teljes erővel azon voltak, hogy a tűz továbbterjedését megakadályozzák. Ez sikerült is. A tűz martaléka lett két lakóház a mellette lévő gazdasági épületekkel együtt. A kár három-ezer korona, melyből *Vrtjak* András kára biztosítás folytán megtérül. A tűznél megjelent a neczpáli, kostýáni és jahodniki tűztöltéság.

— Nyilvános köszönet. *Plachy* Tamásné urhölgy 100 koronát adományozott a mária-remetei templomnak. E nagylelkű adományért *Poor* Rezső hidegkuti plébános ez uton mond köszönetet.

— Ember a disznók közt. *Pták* Mátýásné szucsányi asszony hónapokkal ez előtt megtéboldyodott. Azóta állandóan a disznóólban tartózkodik és sem kérésre sem könyörgésre onnet el nem távozik. A hatóság, mint-hogy a dolog tudomására esett, intézkedett, hogy a szerencsétlen nót valamelyik téboldyadába helyezték el.

— A csendörök félrevezetése. *Balkó* József szucsányi lakos azzal a birrel verte fel a szucsányi csendörörsüt, hogy *Rosenfeld* Vilmos szucsányi vendéglős pincejében betörök járnak. A csendörök nyomban a jelzett vendéglöhöz siettek, itt azonban nyoma sem volt a betöröknek. A vendéglős kihallgatása után kitünt, hogy az egész históriát *Balkó* a vendéglős elleni boszujából tette, mivel ez vendéglöhéből házárstos termésete miatt kitiltotta.

— Kifosztató utas. *Baldás* János trencsényi lakos panaszt tett a ruttkai csendörörsnél, hogy a Párkányánána felöl közeledő személynyomattal utazva, cipőit lehuza és elaludt. Mikor *Zsolnán* felébredt sem cipőit, sem pedig 50 koronát érő ezüst cigarettatárcáját nem találta. A szerencsétlen embert alvás közben kifosztották. A gyanu a vele egy kocsiaban utazó vasuti munkások felé irányul. A tetteseket nyomozzák.

Női kalapüzletben mindenfajta női divatcikk: kalap, füző, keztyű, fátyol stb. stb. a legfinomabb kivitelben kapható. — Divatteremben egy kiváló párisi erőt szerződtettem s úgy uj kalapokban, mint átalakításokban a legdivatosabbat és a legelegánsabbat nyujthatom. — Kivátó tisztelettel:

GALANDA MARGIT

divatterme és női kalapüzlete Stábyafüüd.

— Halálos baleset. *Brana Todor* 28 éves nőtlen erdei munkás a f. hó 18-án, valószínűleg jól beszeszelve, betért *Valesa* községbe s ott egy cstribe meglúdozva lefeküdt. Ugylátszik, hogy a szerencsétlen ember elalvás előtt még rágyújtott, mert csak így magyarázható meg, hogy a cstriben lévő szalma tüzet fogott s a munkás még álumból fel sem ébredve összeégett. A tűz hírére többen a lakosok közül a cstréhez siettek, de a szerencsétlen embert már megmenteni nem tudták. A hatóság a baleset ügyében megindította a vizsgálatot.

— Olvasóink figyelmébe ajánljuk *Steiner Lajos* sirközületét Turóczzsentsmártonban.

— Nagy t. u. Liptósztmiklósról írja tudósítónk: E hó 11-én éjjel a város szélén levő *Hölözy Péter* sztes műhelye kigyuladt s rövid idő múlva az egész műhely, a mellette levő istállók és fáskamrák lángokban állottak. A műhelyben lévő árukészletből nem lehetett megmenteni semmit. Szerencse, hogy a közellevő utcasor nem lett a tűz martalékává. Az elégett tárgyak biztosítva voltak.

— Munkásszerencsétlenség. — *Kovács Sándor* 23 éves vasúti pályamunkás a folyó hó 20-án többedmagával vasúti sínfelrakással foglalatokodott. Véletlenül egyik sín a nevezett munkás kezére esett s annak ujjait összezúzta. Hasonló esetet jelent szucsányi levelezőnk, hol is a *Schultz-éle* téglagyárban *Betik Ferenc* munkásnak egy felfordult koesi zuzta össze jobb kezefejét.

— Széntolvajok. *Schultz Lajos* szucsányi gyáros több ízben tapasztalta, hogy a gyárban felhalmozott szenet valaki nagyban dezsmálja. Tapasztalatairól a csendőrségnek is jelentést tett, akik azután hosszú megfigyelés után rajtaérték *Facuna Simon* és *András cigányokat*, éppen akkor, midőn a széntelep-ről megrakodva el akartak illani. A tetteseket feljelentették a bíróságnál.

— Hol vegyünk sirkövet? *Svehla János* kárpitos és butorkereskedőné Turóczzsentsmártonban, kinek nagy választéku sirköraktárában kittünő minőségű sirköveket jutányos árak mellett vásárolhatunk.

— Letartóztatott csavargók. *Tóth Béla* munkácsi és *Trátsi Franciska* trencsényi illetőségű csavargók már hosszabb idő óta veszélyeztették Ruttkán a közbiztonságot. A múlt héten azután letartóztatta őket az odaváló csendőrség, mikor is kislult, hogy mindkettő notorius csaló és betőrő. Így a többi közt még az 1908. évben *Fuchs Mária*, *Hteskő György* és *Kapuzsata Pálné* turáni lakosok kárára betőrőses lopást követtek el. A letartóztatott csavargókat bekisérték a helybeli kir. járásbíróházába.

— Szerencsétlenül járt kisfiu *Martinez Elemér* helybeli lakos hasonlónevtű fiát a pékhez küldte sütésre kész tészával.

Az alig 7 éves fueska megállt az ajtóban s várt, míg a közében tartott kenyérfésztyát a mester átveszi. Eközben a segéd bejött egy teli zsák liszttel a sütőbe s oly vigyázatlanul dobta le a zsákot a földre, hogy az tejjes nehézségével a kisfiu lábára esett s azt el-törte. A szegény, nagy fájdalomról panaszkodó kisfiut gyógykezelés végett beszállították a helybeli kórházba. A gondatlan segéd ellen pedig megindították az eljárást.

— Köz tudomásu, hogy köhögés, rekedtség és elnyálkásodásnál legbiztosabban hatnak a világhírt *Egger-éle mellspasztyillák*, melyek a gyomrot nem romtyák és kittünő iztekek. Kaphatók minden gyógyszerárban és drogrégiában. Doboza 1 korona és 2 korona. Próbadoz 50 fillér. Főraktár: Nádor gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körút 17.

— Mit igyunk? Ez ma a legfontosabb kérdés, tekintettel a kolerajárványra. A legjobb ital volt és marad egy jó természetes ásványviz, annál is inkább, mert a közönséges ivóviz felforrálás után sem felel meg teljesen a célnak és mert felforrálás után teljesen itzelenő válik. — Magyarország természetes ásványvizekben és azokat a legnagyobb orvosi kapacitások ajánlják a legalkalmasabb övszertl minden fertőző betegség ellen. A királya ezen savanyu ásványvizeknek *Borszéki*, *Borhegyi* s aki ezeket issza, a legmesszebbmenő elővigyázatosságának adja tanujelét, minden infekció ellen, mert ezen vizek teljesen csiramentesek és semmiféle patogén baktériumokat nem tartalmaznak. Megrendelhetőek a Magyar ásványviz forgalmi és kiviteli r. t.-nál Budapesten, Baross-utca 43. Telefon 262—84.

Nyílttér.

(E rovatban közlletéért nem felelős a szerkesztő.)

KÖZGAZDASÁG.

Őszi rozs termelése.

Gabonaféléink s így a rozstörmes eredményét sem egyedül az időjárás viszonyok befolyásolják, miként ezt a legtöbb gazda hiszi, hanem számtalan apró körülmény is, amelyre bizony nagyon sok gazda egyáltalában nincs tekintettel, sőt nem is tudja, hogy melyek azok a körülmének, amelyeket megfigyelnie kellene.

A rozstörmes eredményére elhatározó befolyással van mindenek előtt az, hogy a talaj, melybe rozst vetünk, jól meg legyen tlepedve. Legalább 20—25 nap, de főleg laza talajon 5—6 hét is szükséges a talaj megtlepedésére, ami nélkül a rozs jó termést sohasem fog adhatni. A talaj ezen megtlepedését azonban ma már mesterségesen és rövidesen lehet elérni a *Campbell-féle* talajtömörítővel, amellyel én kétszer jártam meg idén azon homoktalajokat, amelyekbe rozst szándékozom vetni.

A rozs alá nem szükséges háromszor szántani, sőt különösen homok talajakon kárára van, ha a kelleténél többször szántottunk; ezért is homoktalajokban, ha azok nincsenek eltarakosodva, elegendő egyszer szántani, mert az is megadja a rozs által megkívánt porhanyóságot a talajnak, hanem csupán abban az esetben, ha a szántást nagyon korán eszközöltük s ennek folytán a talaj némileg elgyomosodott, tárcsáztassuk, tömörítsük, boronáljuk azt vetés előtt. Ha pedig burgonya után akarunk rozst vetni, ami csak nagyon korán érő burgonya után tanácsos, akkor könnyű talajon nem kell szántani, hanem csak megtárcsázni vagy megextírpálni, azután tömöríteni, vagy csak megboronálni. A talaj megtlepedése akár természetes, akár mesterséges uton a tömörítő segélyével, nagyon fontos dolog, amit figyelmen kívül hagyni semmi esetre sem szabad.

Rozs alá istállótárgyával sohase trágyázzunk, hanem csakis elveteménye alá. Az egészen friss trágya mindig ártalmára van a rozsnak, már csak azért is, mert a talaj nem tud kellelőleg megtlepedni. A mi viszonyaink között

A közeledő mindszent napja alkalmából ajánljuk

Steiner Lajos

□ sirközületét □

Turóczzsentsmártonban.

<p>SIRKÖVEK Nagy választékban! Kittünő minőségben! Jutányos árakban!</p>	<p>SVEHLA JÁNOS BUTORARUHAZA, TEMETKEZÉSI VALLALATA ÉS SIRKÖRÁKTÁRA TURÓCZZSENTMÁRTON Szolid és figyelmes kiszolgálás!</p>	<p>Valódi mahagoni és pallisander háló- és ebédülőszobabutorok. A legkittünőbb minőségű cseresznye-, fűgy- és cserfa stb. matt és polituroszobatorok. Saját készítésű masszív szoba- és konyhabutorok. Szőnyegek, függönyök, szabadisztek stb. tulhalmozott raktár miatt beszerzési áron</p>
---	--	--

kötött talajokon legjobb rozs alá műtrágyát alkalmazni. Leginkább a foszforsav trágyát, a szuperfoszfátot halálja meg s a legtöbb esetben kizárólag szuperfoszfát trágyázásnál is jelentékeny termés többletet lehet elérni. Minél lazabb szerkezetű azonban a talaj, annál kevésbé lehet a foszforsav trágyától kedvező eredményt várni, mert az ilyen talajok nitrogén és különösen káliumban is hiányt szenvednek. Ezért is homoktalajokon mindig káli szuperfoszfátot használjunk, a mivel bizonyára jó eredményeket fogunk elérhetni abban az esetben, ha a homok nitrogénben nem szegény, vagyis ha előzőleg zöld trágyával láttuk el a talajt, vagy ha zöld trágya helyet a bár kevésbé hatékony Chilisalétromot használtuk. Homok talajokon kétségen kívül a zöld trágyával kombinált káli foszfor trágyázás helyén való, mert ilyen módon könnyen megháromszorozhatjuk a homok talajok termés átlagait. A zöld trágya azért is nagyon ajánlatos, mert általa a homok talajok fizikai szerkezetét is javítjuk, s vízfoghatóságát is növeljük. Példák és kísérletek bizonyítják, hogy a káli foszforral kombinált zöld trágyázás megháromszorozta, sőt nem egy helyen megnégyeszerzte a ter-

mést Ilyen esetekben a műtrágyát a zöld trágya alá célszerű adni és pedig 100—125 kg. szuperfoszfát és 60—100 kg, 40 percentes kalit.

Az elmondottakon kívül nagyon fontos dolog az elvetendő mag helye megválasztása. Homok talajakra a nyerség jobb gazdaságaiából szereztünk vetőmagot, ez hozzá lévén szokva a legvékonyabb homokhoz, tehát gyenge homok talajokon is jó termést biztosít, a valamivel jobb termő homokra használjunk montágnni rozsot. Szt. István rozsot azonban vetésre ne használjunk, mert nagyon könnyen kifagy. A vetés idejét ne halasszuk későre, mert a rozsok még ősszel meg kell bokrosodni. Nálunk a rozs vetés ideje általában szeptember hó: gyengébb homok talajokon szeptember első fele, valamivel erősebb talajokon szept. második, vagy október eleje. Ezeknek figyelmébe vételével és végrehajtásával rozsterméseinket nagyban fokozhatjuk.

Felelős szerkesztő: Dugovich Titus.

Helyettes szerkesztő: Boldizsár Boldizsár.

Kiadótulajdonos: Moskóczy Ferencné.

Legszébb, legolcsóbb és legkényelmesebb
**VILÁGITÁS AZ
ACETYLEN**

Különösen a mi szabadalmazott Párisi világkiállításon arany-„Jdeal“ künkel-éremmel kitüntetett, az üzem olcsó, biztos és veszélytelen. Egy 40 gyertyafényű Auer-égő körülbelül 1½ fillérbe kerül. Több mint 1000 darab van üzemben. 5 évi jótállás.

Kellner és Schanzer BUDAPEST,
Aulich-u. 2.
az egyesült karbidgyárak képviselői.

Csak komoly érdeklődőkre reflektálunk.

**Hirdetéseket
felvesz a kiadóhivatal.**

Fényképészeti gépek és az összes kellékek

kitűnő minőségben
és olcsó árakon

MOSKÓCZI FERENCNÉ

könyv- és papirkereskedésében

Turócszentmárton

Kocsikasokat
mérték után készít
a „Viktória“ kosáripár
Turócszentmárton.
(Holländer-féle háza.)

Ugyanőkik keresztetnek.

EREDETI
CHRISTOPH!
benzin szivógáz-motorok, lokomobilok és
NYERSOLAJ-MOTOROK
ma az első helyen állanak.
A „CHRISTOPH“ név garancia.
75 éves kísérletek és tapasztalatok eredménye.
Kérjen árjegyzéket
DÉNES B. — motorspecialista cégtől —
BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRUT 15.

Jóság,
ár és
súlyra
kell a szappan összehasonlításánál és
bevásárlásánál ügyelni. A világ egy
szappana sem éri el a
Schicht
szarvas
szappanát
minden jó tulajdonságában, tisztaságában,
mosóképességében, légységében és olcsóságában.

RÉTHY BÉLA
GYÓGYSZERÉSZ
PEMETEFÜ-CUKORKÁ
BÉKÉSCSABAN
ÁRA 60 fillér.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle pemetefü-cukorkánál!**
Vásárlásnál azonban vigyázzunk s határozottan **RÉTHY** felét kérjünk. mivel sok haszontalan utánzata van.
Egy doboz ára 60 fillér!
Hizárólag csak **RÉTHY-felét** fogadjunk el!

A „PHÖNIX“
biztosító társaság

elvállal tűz, jég, betörés, valamint életbiztosításokat, közvetit baleset-szavatossági, vízvezetési valamint üvegbiztosításokat.

Főügynökség: Zólyom, Bars és Turóczmegyék részére
ZÓLYOMBAN.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség s elnyálkásodás ellen gyors s biztos hatású
Egger mellpasztillái
az étvágyat nem rontják és kítőnő izüek.
Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:
„Nádor“ gyógyszertár
Budapest, VI., Váci-körut 17.

Éljen!

Egger mellpasztillája hamar meggyógyított!

Nincs többé oszú, reuma, kőszvény, ha állandóan a **Stubnyai Fenyő Sósorszesz** bedörzsöléseket használja.
Minden hűlésből eredő fájdalmat már rövid használat után szüntet. Kapható mindenütt! Nagy 6 üveg vételénél portómentesen a készítőnél: **Detrich Endre**, gyógyszerész Stubnyafüredő, 1/4 üveg 40 ft., 1/2 ü. 1 kor. 1/4 ü. 2 kor.

Vadon termő, hegyi gyümölcsből készült, legfinomabb zamatu
málnaszörpöt
5 kilós bádogdobozokban 7 koronáért bérmentve szállít
GAZDIK JÁNOS
gyógyszerész Kőrmöczbányán

Óvás!
Aki varrógépet akar vásárolni, ne befolyásoltassa magát olyan hirdetések által, amelyeknek az a céljuk, hogy
SINGER
név alatt használt vagy régebb rendszert gépeket hozzanak forgalomba. Inkább azt vegye figyelembe, hogy varrógépeinket nem viszontelárusítók útján, hanem saját üzlethelyiségünkben közvetlenül adjuk el a közönségnek.
Csak oly üzletekben, melyek ezen címerrel vannak ellátva

szerezhetők be **Eredeti SINGER** varrógépek
SINGER Co.
varrógép részvénytársaság
Turócszentmárton, Léva, Pozsony, Besztercebánya, Selmecebánya, Rózsahegy, Zsolna, Alsókubin.

KAPHATÓ: Turócszentmárton: Topoczer Sándor; Osáková: Negru Dénes, Tikáts Róhárd, S. Vults; Ujarad: Termajgó O. örök. gyógyszertárakban.

Aki jó fényképet,
vagy hú nagyítást akar, az
forduljon **HEGEDÜS I.**
fényképészhez **Turócszentmártonban**,
(Moskóczi ház), ki kívá-
natra vidékre is megy.

Őszi trágyázás!

Valódi

védjeggyé

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb
foszforsavas műtrágya!

Csak
valódi
zsákban
eredeti
van

akkor
ha ilyen
van és
ólomzár
rajta.

Minden zsák tartalomjelzéssel van
ellátva.

Óvakodjunk a hamisításoktól.

KALMAR VILMOS

a Thomasphosphatfabriken, Berlin
vezérképviselője

Budapest, VI. Andrassy-ut 49.

Képviselőség és raktár: **Freiberger Sándor, Zsolna.**

Gyógyítsd az iszákosságot,

míg az iszákos a törvényt nem sérti meg.

**Mentsd meg, mielőtt a szesz egészségét, munkakedvét és
vagyonát tönkreteszi, vagy a halál a mentést lehetetlenné teszi.**

Alkolin az alkohol oly pótléka, mely előidézi, hogy az iszákos a szesz italoktól megundorodik.

Alkolin teljesen ártalmatlan és oly biztosan hat, hogy a legszükségesebb embernél sem fordul elő visszaesés.

Alkolin a legujabb, amit a tudomány e téren alkotott s már sok ezer embert mentett meg a nyomortól és végromlástól.

Alkolin könnyen oldható szer, melyet például a háziasszony férjének, anélkül, hogy az valamit észrevenne, reggelijébe is betehet. A legtöbb esetben az illető nem is érti meg, hogy hirtelen nem bírja az alkoholt és azt hiszi, hogy annak túlságos élvezete az oka ennek, mint ahogy egy ételt meg lehet utálni, ha abból túlságos sokat eszik az ember.

Alkolin kellene, hogy minden apa a fiának, diáknak adjon, mielőtt a vizsgán megbukik, mert ha nem is adta magát egészen az itálnak, mégis gyengíti agyát. — Egyáltalában ajánlatos, hogy mindenki, akinek nincs elég akaratereje az alkoholtól való visszatartáshoz, egy adag Alkolint bevegjen. Ez teljesen ártalmatlan. Ez által konzerválja egészségét és megtakarít sok pénzt, amelyet különben borra, sörre, vagy pálinkára költene.

Az Alkolin-szer 10 koronába kerül és a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett küldi csak az

Alkolin Institut, Copenhagen 1821. Dänemark.

Levelek 25 fillérrel, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendők.

Országszerte hire járja:

A „Keil-Lakk“-nak nincsen párja,
Pompás fényben a padló

„Keil-Lakk“ amellelt olcsó.

Aki egyszer ilyet használ,
Többet mást nem tűr a háznál.

Ajtó, mosdó, ablakpárkány

Oly fehér lesz mint a márvány,

Ha „fehér Keil-Lakk“-ot veszünk,
S vele mindent jól befestünk.

Konyhabutor, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk“, azurkék,
Kertibutorot fessünk zöldre,
Gyermekeknek örmőre.

„Keil-Lakk“-ból van minden szín,

Kék, piros, zöld-rozmarin.

Szóval: ház vagy nyárilak,

Mindig legyen ott „Keil-Lakk“!

Mindenkor kaphatók: **WIX MIKSA** cégnél Turócszentmárton.

Liptószentmiklós:
Schavernoch G.

Rózsahegy:
Cajka és Houdek.

Schul Gőztéglagyarak

Részvénytársasága

**Szucsány (Ks.-Od. vasút)
és Turócszentmárton
gőztéglagyárai**

szállítanak:

Francia kettőshornyolt-, hor-
nyolt- és hódfarku fedélserepet,
alagsőveket, nyersfalazati és
idomtéglákat vízhatlan, fagyel-
lenálló, egyenletes minőségben.
Minden iparágak megfelelő cha-
motte és tűzálló téglákat.

Építési vállalata

szerkeszt és épít: minden alaku
gyári kéményeket, kazánbe-
falazásokat és tüzelési beren-
dezéseket jótállás mellett.

Központi iroda: **Szucsány-
Elárusítóhely Turócszent-
mártonban SCHULZ
LIPÓT** cégnél.

